

ІНТЕГРАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ МОНІТОРИНГ В УМОВАХ ФУНКЦІОНАЛЬНО РОЗВИНУТИХ СИСТЕМ СТРАТЕГІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ І ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СУБ'ЄКТІВ ПРОМИСЛОВОЇ СФЕРИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПІДСИСТЕМИ КРАЇНИ

© 2016 ТКАЧЕНКО С. А.

УДК 332.146.2:[65.012.122:338.012]

Ткаченко С. А. Інтегральний економічний моніторинг в умовах функціонально розвинутих систем стратегічного регулювання регіональної структури і територіальної організації суб'єктів промислової сфери національної підсистеми країни

Мета статті – розкрити основні сторони організаційного забезпечення функції інтегрального економічного моніторингу в сучасних умовах функціонально розвинутих систем стратегічного регулювання регіональної структури і територіальної організації суб'єктів промислової сфери підсистеми країни. Формування і впровадження підсистеми комплексного економічного моніторингу пов'язане з вирішенням організаційних питань. Створення організаційного забезпечення підсистеми означає як розмежування функцій між людиною та машиною електронною цифрою, так і більш чітке визначення функцій та завдань регулюючого персоналу, а в ряді випадків і вдосконалення організаційних схем органів регулювання, які виконують економіко-аналітичні функції. Створення підсистеми комплексного економічного моніторингу істотно зменшує трудомісткість економіко-аналітичних розрахунків, підвищуючи при цьому якісні характеристики та технічні параметри, економічну ефективність регулювання за рахунок досягнення глибокого всебічного висвітлення, високої комплексності та оперативності моніторингу. Серед перспектив подальшого розвитку в ознаменування напрямку – застосування універсальних методів створення підсистеми регулювання, підготовка кадрів фахівців для потреб галузей системи економіки країни та ін.

Ключові слова: інтегральний економічний моніторинг, підсистема, регіональна структура, система стратегічного регулювання, суб'єкт промислової сфери, територіальна організація, функціонально розвинута система.

Рис.: 3. Бібл.: 14.

Ткаченко Сергій Анатолійович – кандидат економічних наук, доцент, виконуючий обов'язки ректора Міжнародного технологічного університету «Миколаївська політехніка» (вул. Робоча, 2а, Миколаїв, 54029, Україна)

E-mail: nukoblikaudit@inbox.ru

УДК 332.146.2:[65.012.122:338.012]

Ткаченко С. А. Интегральный экономический мониторинг в условиях функционально развитых систем стратегического регулирования региональной структуры и территориальной организации субъектов промышленной сферы национальной подсистемы страны

Цель статьи – раскрыть основные стороны организационного обеспечения функции интегрального (комплексного) экономического мониторинга в современных условиях функционально развитых систем стратегического регулирования региональной структуры и территориальной организации субъектов промышленной сферы национальной подсистемы страны. Формирование и внедрение подсистемы комплексного экономического мониторинга связано с решением организационных вопросов. Создание организационного обеспечения подсистемы означает как разграничение функций между человеком и машиной электронной цифровой, так и более четкое определение функций и задач регулирующего персонала, а в ряде случаев и совершенствование организационных схем органов регулирования, выполняющих экономико-аналитические функции. Создание подсистемы комплексного экономического мониторинга существенно уменьшает трудоемкость экономико-аналитических расчетов, повышая при этом качественные характеристики и технические параметры, экономическую эффективность регулирования за счет достижения глубокого всестороннего освещения, высокой комплексности и оперативности функции мониторинга. Среди перспектив дальнейшего развития – применение универсальных методов создания подсистемы регулирования, подготовка кадров специалистов для отраслей системы экономики страны и др.

Ключевые слова: интегральный экономический мониторинг, подсистема, региональная структура, система стратегического регулирования, субъект промышленной сферы, территориальная организация, функционально развитая система.

Рис.: 3. Библ.: 14.

Ткаченко Сергей Анатольевич – кандидат экономических наук, доцент, исполняющий обязанности ректора Международного технологического университета «Николаевская политехника» (ул. Рабочая, 2а, Николаев, 54029, Украина)

E-mail: nukoblikaudit@inbox.ru

UDC 332.146.2:[65.012.122:338.012]

Tkachenko S. A. The Integrated Economic Monitoring in the Context of Functionally Advanced Systems for Strategic Management of the Regional Structure and Territorial Organization of Actors in the Industry Sphere of the National Subsystem of the Country

The article is aimed to reveal the main sides of the organizational provision to the function of integrated economic monitoring in the current conditions of the functionally advanced systems for strategic management of the regional structure and territorial organization of actors in the industry sphere of the national subsystem of the country. The establishment and implementation of an integrated economic monitoring subsystem is connected with solutions to organizational issues. Creating an organizational subsystem is not only a segregation of functions between man and electronic digital machine, but more clear definition of the functions and tasks of the regulatory staff as well, and in some cases also improving the organizational schemes of the regulatory authorities, carrying out economic-analytical functions. Establishing a subsystem for integrated economic monitoring significantly reduces the complexity of the economic-analytical calculations, while enhancing qualitative characteristics and technical parameters, economic efficiency of regulation at the expense of achieving the deep full coverage, high complexity and operational efficiency of the monitoring functions. Among the prospects for further development is the use of generic methods for establishing a management subsystem, training professionals for branches of the country's economic system, etc.

Keywords: integrated economic monitoring, subsystem, regional structure, system of strategic management, actor of industry sphere, territorial organization, functionally advanced system.

Fig.: 3. Bibl.: 14.

Tkachenko Serhii A. – PhD (Economics), Associate Professor, Acting Rector of the International Technological University «Mykolaiv Polytechnic» (2a Robochy Str., Mykolaiv, 54029, Ukraine)

E-mail: nukoblikaudit@inbox.ru

Сучасний розвиток національної економіки країни характеризується незначними темпами науково-технічного (інноваційного) розвитку, невеликими масштабами виробництва і збуту, застійними процесами у зміні їх структури та нескладними міжгосподарськими зв'язками. У цих умовах підвищення ефективності господарської діяльності промислових підприємств, науково-виробничих об'єднань вимагає покращення системи регулювання економікою країни у всіх без виключення її ланках.

Один зі шляхів удосконалення регулювання – створення ефективних функціонально розвинутих систем стратегічного регулювання регіональної структури і територіальної організації. За останні роки промисловістю країни накопичено значний досвід з подальшого вдосконалення функцій регулювання, а саме, таких, як планування та облік. Однак підвищення економічної ефективності функціонування створюваних функціонально розвинутих систем стратегічного регулювання регіональної структури і територіальної організації потребує забезпечення замкнення функціонального контуру регулювання та розвиток не окремих, а усіх без виключення регулюючих функцій.

Важливою підсистемою у функціонально розвинутих системах стратегічного регулювання регіональної структури і територіальної організації суб'єктів промислової сфери, на яку потрібно звернути особливу увагу розробникам систем регулювання та працівникам промисловості, виступає підсистема комплексно-економічного моніторингу. Завдання економічного моніторингу в порівнянні з плановими та обліковими мають більш високу економічну ефективність. Так, дослідження, проведені в різних галузях промисловості, показали, що впровадження в межах функціонально розвинутої системи стратегічного регулювання регіональної структури та територіальної організації суб'єктом промислової сфери першочергових завдань економічного моніторингу тільки на 11 підприємствах надає підсумковий річний економічний ефект, який приблизно дорівнює 1,8 млн грн. Цей факт можливо пояснити тим, що поперше, економічний моніторинг у повсякденній роботі підприємств виступає як основний засіб виявлення господарського розвитку та виявлення виробничих резервів і, по-друге, займаючи в системі регулювання проміжне положення між планово-обліковою інформацією та прийняттям регулюючих рішень, моніторинг виступає базою для прийняття рішень, їх логічною основою. Від комплексності, якості та своєчасності моніторингу залежить і оптимальність рішень, які приймаються, і ефективність регулювання.

Разом з тим, у галузях промисловості у функціонально розвинутих системах стратегічного регулювання регіональної структури та територіальної організації моніторинг ще не зайняв відповідного місця: у більшості суб'єктів промислової сфери питома вага локально впроваджуваних завдань економічного моніторингу досить незначна, як правило, приблизно 3–8 % від загальної кількості функціональних завдань. Таке становище склалося внаслідок декількох причин:

- ✦ досить широко розповсюдженої думки серед деяких розробників систем регулювання про те, що моніторинг у функціонально розвинутих системах стратегічного регулювання регіональної структури та територіальної організації суб'єктів промислової сфери не відіграє самостійної ролі й може розглядатися виключно як компонент інших функціональних підсистем (цей факт, зокрема, знайшов вираження у ряді методичних матеріалів, де функція економічного моніторингу розглянута досить поверхнево);
- ✦ повної відсутності вивчення питань організації економічного моніторингу із застосуванням машин електронних цифрових у міжгалузевих і галузевих інструктивно-методичних і методологічних матеріалах із моніторингу;
- ✦ слабкого розроблення та недостатнього висвітлення у спеціальних літературних джерелах теоретичних і методологічних аспектів проблеми організації економічного моніторингу у функціонально розвинутих системах стратегічного регулювання регіональної структури та територіальної організації суб'єктів промислової сфери і науково-практичного досвіду та інше.

Попередня практика розвитку функціонально розвинутих систем стратегічного регулювання регіональної структури і територіальної організації суб'єктів промислової сфери переконливо довела неефективність локального підходу до формування та впровадження функцій економічного моніторингу – вирішення часткових економіко-аналітичних завдань, які розосереджені за багатьма функціональними підсистемами. Докорінне покращення організації економічного моніторингу на промислових підприємствах і в науково-виробничих об'єднаннях можливе лише тільки за умов створення та розвитку в складі кожної функціонально розвинутої системи стратегічного регулювання регіональної структури і територіальної організації суб'єктом промислової сфери самостійної функціональної підсистеми планомірного (комплексного) економічного моніторингу. Саме розгляду цієї проблеми і присвячена означена науково-практична стаття. В її основу були покладені матеріали багаторічного практичного досвіду та досліджень у сфері формування і впровадження економічного моніторингу на ряді підприємств таких галузей промисловості національної економічної системи країни, як суднобудування та машинобудування. Був використаний також і провідний досвід інших галузей промисловості цієї сфери, наприклад, агропродовольчого комплексу та інше.

Особливості створення загального організаційного забезпечення функціонально розвинутих систем стратегічного регулювання регіональної структури і територіальної організації суб'єктів промислової сфери знайшли відображення в літературних джерелах таких авторів, як Д. В. Миронов [1], В. В. Портних [2], Т. М. Стольников [3] та інших і відповідних керівних методичних матеріалах тощо. Питанням спеціального організаційного забезпечення не було приділено до-

статньої уваги. Зокрема, це стосується організаційного забезпечення підсистеми комбінованого (комплексно) економічного моніторингу функціонально розвинутих систем стратегічного регулювання регіональної структури та територіальної організації суб'єктів промислової сфери, яке залишається практично зовсім недослідженим, незважаючи на той факт, що існує значна кількість наукової та навчально-методичної літератури з питань загальної організації економічного моніторингу таких дослідників: Г. Г. Аралбаева [4], С. В. Батанова [5], О. О. Данов [6], Н. Ш. Заріпова [7], С. М. Калюгіна [8], Ю. В. Литвин [9], Ф. А. Мамбетова [10], О. В. Сердюкова [11], Л. Є. Совік [12], М. В. Черніков [13], І. В. Шамріна [14] та інших. Немає жодної роботи, яка була б спеціально присвячена організаційному забезпеченню економічного моніторингу в сучасних нестабільних умовах його функціонального розвитку і розглядала б комплексно весь спектр питань, які належать до даної проблематики. У роботах ж, які стосуються формування та впровадження функції економічного моніторингу господарської діяльності промислових підприємств і виробничих об'єднань взагалі, підіймаються, як правило, лише окремі сторони організаційного забезпечення моніторингу у функціонально розвинутих системах стратегічного регулювання регіональної структури та територіальної організації суб'єктів промислової сфери.

Так, вважається, що інформаційно-обчислювальні центри мають у наявності необхідні приміщення, обладнання, а також кадри фахівців. У цих умовах для машинної реалізації економіко-аналітичних завдань потрібно передбачити в штаті інформаційно-обчислювальних центрів лише фахівців із економічного моніторингу виробничо-господарської діяльності як постановників завдань. Іншого організованого забезпечення тут не потрібно. Обмеженість такого підходу очевидна: уведення до штату інформаційно-обчислювальних центрів постановників економіко-аналітичних завдань хоча і виступає потрібним кроком, але саме по собі не вирішує та не може вирішити усіх питань організаційного забезпечення функції моніторингу у функціонально розвинутих системах стратегічного регулювання регіональної структури і територіальної організації суб'єктів промислової сфери країни.

У даній науково-практичній роботі не ставилося за мету висвітлити всі аспекти цієї проблеми: завдання зведене до того, щоб вперше розкрити основні, найбільш важливі сторони організаційного забезпечення функції моніторингу в сучасних умовах функціонально розвинутих систем стратегічного регулювання регіональної структури і територіальної організації суб'єктів промислової сфери країни.

У цьому зв'язку насамперед уявляється необхідним сформулювати поняття організаційного забезпечення підсистеми колективного (комплексного) економічного моніторингу. Воно являє собою сукупність структурних частин (внутрішніх структурних підрозділів, осіб), методів і засобів організації їх взаємодії з технічним комплексом та між собою в процесі створення підсистеми і сучасного економічно ефективного функ-

ціонально розвинутого вирішення завдань економічного моніторингу.

Найважливішим елементом методу організаційного забезпечення підсистеми комплексного економічного моніторингу виступає його організаційна структура (рис. 1). Універсальний (типовий) метод формування і впровадження організаційних структур системи регулювання не розроблений. Як правило, їх синтез відбувається на базисі евристичних методів.

Початковим моментом у формуванні та впровадженні структури організаційного забезпечення підсистеми комплексного економічного моніторингу виступає дослідження її економіко-аналітичних функцій на промисловому підприємстві і в науково-виробничому об'єднанні та отримання на цій основі впорядкованої сукупності доцільно згрупованих комплексів завдань апарата регулювання з відповідним описом процесів їх безпосередньої реалізації. Спрощено під економіко-аналітичними функціями можна розуміти перелік питань, які вирішуються органами регулювання і окремими працівниками підприємства в процесі моніторингу його діяльності.

Виконання економіко-аналітичних функцій пов'язано з реєстрацією, збором, прийманням-передачею, обробленням інформації та використанням результатів цієї обробки. Тому дослідження економіко-аналітичних функцій, у першу чергу, зведене до вивчення інформаційних аспектів економічного моніторингу, складу і застосування початкових даних, потоків руху інформації, обсягів обробленої інформації, обсягів вихідної інформації та ін. Оскільки процес вирішення завдань економічного моніторингу являє собою сукупність стандартних (однотипних) процедур і їх відповідне інформаційне забезпечення, то з'являється можливість встановити послідовність їх виконання залежно від логічних і технологічних зв'язків підсистеми. У підсумку таке дослідження дозволить отримати повне уявлення про структуру економіко-аналітичних функцій, які виконуються на різних рівнях регулювання.

Наступне завдання, яке має бути вирішено на основі дослідження економіко-аналітичних функцій, що виконуються на промислових підприємствах і у виробничих об'єднаннях, полягає у визначенні напрямків розвитку та вдосконалення їх виконання. Справа в тому, що в практиці роботи підприємств (об'єднань) ще не рідкі випадки нечіткого закріплення різних економіко-аналітичних функцій за окремими підрозділами і працівниками. Цей факт призводить до того, що ряд питань економічного моніторингу взагалі випадає з поля зору, інші робляться не в повному обсязі, не в заплановані строки.

І, насамкінець, ще одне важливе завдання, вирішення якого повинне бути знайдено в процесі дослідження економіко-аналітичних функцій промислового підприємства, виробничого об'єднання, впливає із особливостей ефективного функціонально розвинутого вирішення задач економічного моніторингу та полягає в розподіленні робіт із економічного моніторингу між машинною частиною регулювання та її персоналом. Сучасне формування та впровадження функції економіч-

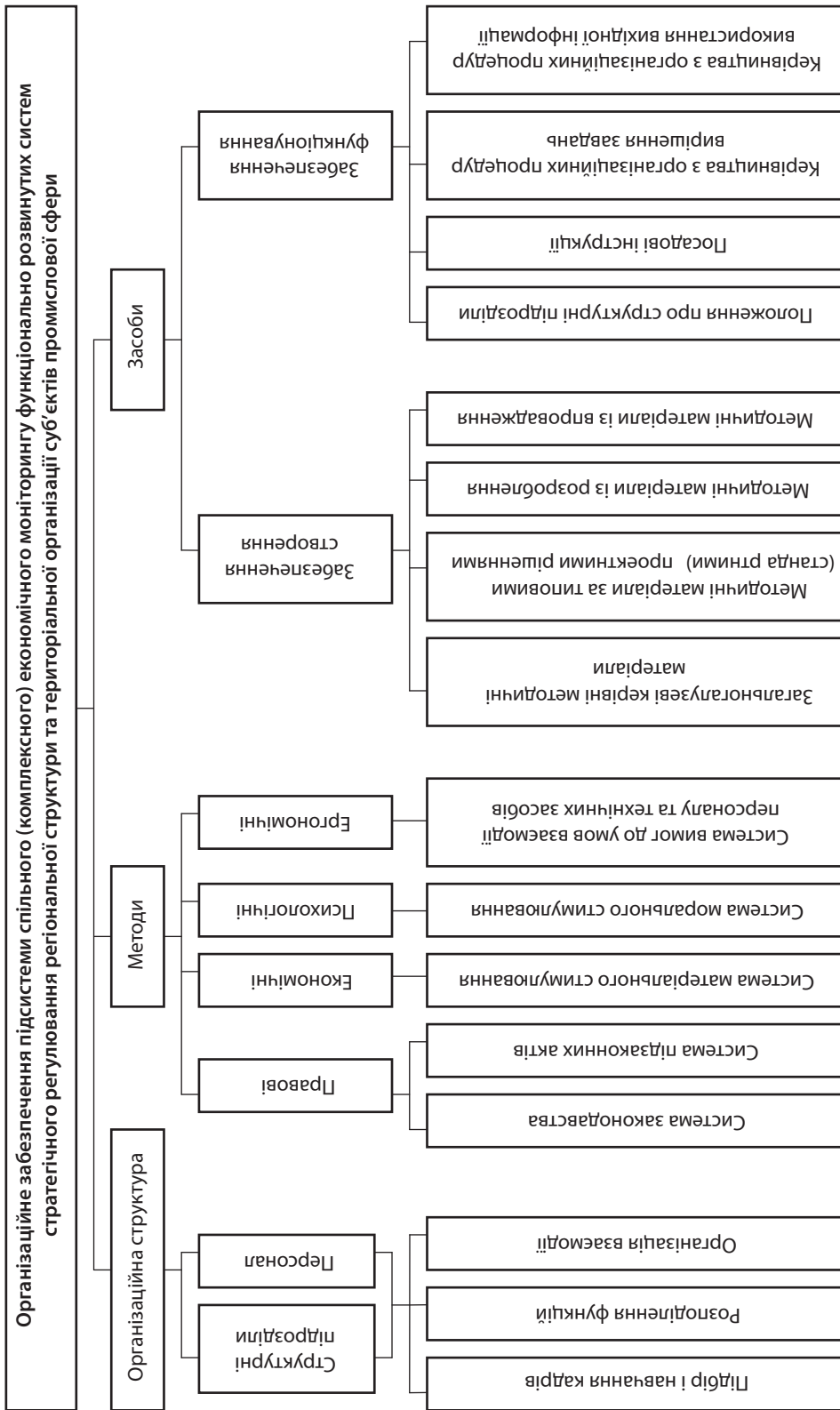

Рис. 1. Загальна структурна блок-схема організаційного забезпечення підсистеми комплексного економічного моніторингу функціонально розвинутих систем стратегічного регулювання регіональної структури і територіальної організації суб'єктів промислової сфери національної підсистеми країни

ного моніторингу змінює не тільки його методологію, але і його організаційне забезпечення. Сучасні нестабільні умови та використання машин електронних цифрових здійснюють безпосередній вплив на економіко-аналітичні функції, які виконуються персоналом системи регулювання, змінюють структуру апарата регулювання і характер взаємовідносин між різними структурними підрозділами. Сучасне формування та впровадження економічного моніторингу може супроводжуватися повною передачею окремих або часткових функцій від людини машині електронній цифровій, у другому випадку просто скорочуючи обсяг робіт із тієї або іншої функції, яка виконується людиною. Але в обох випадках це призводить до зміни економіко-аналітичних функцій, наявної структури регулюючого апарату.

При розподіленні економіко-аналітичних функцій між машинною частиною системи регулювання та персоналом виходять із того, що машина електронна цифрова – цей досконалий і достатньо надійний інструмент для проведення кількісного економічного моніторингу – після введення в неї відповідної вхідної інформації та програми може видавати релевантну інформацію; але тільки людина здатна на основі цієї інформації приймати рішення, які відповідають потребам реальної дійсності. Розподілення економіко-аналітичних функцій між людиною і машиною електронною цифровою потрібно розглядати не як поодинокий захід, а як безперервний процес, який обумовлений безперервністю розвитку техніки та забезпечує динамічну рівновагу між елементами системи регулювання підприємством і ін.

Тільки всебічне дослідження економіко-аналітичних функцій, виконуваних на підприємстві (об'єднанні) з позицій їх повноти та обсягу робіт із перетворення інформаційних даних, відповідності елементарних економіко-аналітичних функцій загальної цілі економічного моніторингу і раціонального розподілення функцій між машинною та «людською» частинами системи регулювання, створює основу для формування організаційної структури функцій економічного моніторингу у функціонально розвинутих системах стратегічного регулювання регіональної структури і територіальної організації суб'єктів промислової сфери. Використання сучасної обчислювальної техніки в технологічному процесі обробки інформаційних даних та прийняття рішень не може відбутися без певної реорганізації апарата системи регулювання взагалі й апарата, що безпосередньо займається економічним моніторингом, зокрема.

Перелік структурних частин (підрозділів, служб, осіб), взятих у їх взаємозв'язку та наділених певними ресурсами для здійснення економіко-аналітичних функцій, утворює організаційну структуру підсистеми комплексного економічного моніторингу. Він повинен визначатися за умов виконання усіх функцій підсистеми з урахуванням підвищення продуктивності праці та покращення якісних характеристик, технічних параметрів роботи персоналу регулювання. Основна ціль формування організаційної структури підсистеми комплексного економічного моніторингу виступає в просторовому та часовому розподіленні й закріпленні комплексів задач

та робіт із економічного моніторингу між структурними підрозділами та окремими виконавцями, у встановленні ієрархії структурних частин, а також в організації їх взаємодії, що дозволить забезпечити найбільш ефективне функціонування підсистеми. Організаційна структура підсистеми комплексного економічного моніторингу буде відрізнятися від існуючої в традиційних умовах. Ці відмінності знайдуть своє відображення у створенні нових структурних підрозділів, об'єднанні ряду структурних підрозділів на основі централізації економіко-аналітичних функцій, раціональної спеціалізації структурних підрозділів на основі покращення форм розподілу та кооперації праці, зміні взаємозв'язків між структурними підрозділами, зміні системи підпорядкування підрозділів та ін.

Найважливішою особливістю нової організаційної структури економічного моніторингу на підприємстві виступає те, що вона ґрунтується на сучасній ефективній організації руху й оброблення інформації в межах прийнятої методології економічного моніторингу виробничо-господарської діяльності.

Розроблення та формування організаційної структури підсистеми комплексного економічного моніторингу, незважаючи на деякі особливості та специфіку, пов'язані з умовами вирішення економіко-аналітичних задач, має цілий ряд загальних закономірностей, які обумовлені тим, що ця підсистема виступає складовою частиною системи регулювання підприємством у цілому. Ці закономірності зведені до такого: принцип побудування структурної схеми моніторингу обирається виходячи з найбільш раціональних форм розподілу та кооперування праці підрозділів і виконавців; у структурну схему поряд із чисто функціональними підрозділами включається підрозділ із оброблення економіко-аналітичної інформації (інформаційно-обчислювальний центр); при визначенні взаємозв'язків між підрозділами та виконавцями в процесі реалізації задач моніторингу як основний передбачається взаємозв'язок через інформаційно-обчислювальний центр тощо.

Формування організаційної структури функцій економічного моніторингу – досить складний і трудомісткий процес, тому необхідним виступає створення інструменту, який дозволяє формувати конкретні організаційні структури, які максимально враховують специфіку різних підприємств та обмеження, які накладаються технологією ефективного функціонально розвинутого вирішення економіко-аналітичних задач. Таким інструментом може бути, наприклад, формування організаційних структур шляхом синтезу окремих структурних елементів.

Формування організаційної структури економічного моніторингу в сучасних умовах функціонально розвинутих систем стратегічного регулювання регіональної структури і територіальної організації суб'єктів промислової сфери висуває якісно нові вимоги до принципів і методів формування, для яких існуючі традиційні форми документів не прийнятні. У цих умовах необхідним виступає складання та використання такої робочої документації: схеми взаємозв'язку завдань еко-

номічного моніторингу; функціонально-технологічних схем вирішення завдань економічного моніторингу; структурно-інформаційної схеми завдань економічного моніторингу; проекту організації комплексного економічного моніторингу на промисловому підприємстві (об'єднанні) та інше.

Перерахована робоча документація дозволить забезпечити дотримання вимог системного підходу і здійснити формування організаційної структури економічного моніторингу на промисловому підприємстві та науково-виробничому об'єднанні з урахуванням технології машинної обробки інформаційних даних. Схема взаємозв'язку завдань економічного моніторингу при цьому буде відображати взаємозалежність задач і рівні їх вирішення. Окремі функціонально-технологічні схеми вирішення економіко-аналітичних задач відображають просторово-процедурну реалізацію окремих задач у відповідності з технологічним процесом їх вирішення.

Структурно-інформаційна схема завдань економічного моніторингу показує їх розподіл між внутрішніми структурними підрозділами й окремими виконавцями та характеризує інформаційні взаємозв'язки з урахуванням часового циклу. Побудуванню структурно-інформаційної схеми на практиці має передувати складання переліку економіко-аналітичних задач з розподілом їх за внутрішніми структурними підрозділами і виконавцями.

На основі схем взаємозв'язку задач економічного моніторингу (функціонально-технологічних та структурно-інформаційної) складається зведений робочий документ – проект організації комплексного економічного моніторингу на промисловому підприємстві і в науково-виробничому об'єднанні. Із нього може випливати необхідність створення нових або перебудови раніше заснованих структурних підрозділів, зміни економіко-аналітичних функцій в різних структурних підрозділах і в

окремих виконавців, приведення у відповідність штатів потребам нової організаційної структури та ін.

Усі перераховані робочі документи повинні бути між собою взаємопов'язані, а розроблення організаційної структури підсистеми комплексного економічного моніторингу повинне розглядатися як складова частина робіт зі створення організаційної структури регулювання підприємством у цілому. Дотримання вказаних вимог дозволить забезпечити системність у формуванні організаційної структури моніторингу.

Застосування машин електронних цифрових в економіко-аналітичних розрахунках не приводить до змін в ієрархії побудування організаційної структури економічного моніторингу. Нове полягає в тому, що в існуючу структуру включаються підрозділи (підрозділ) із обробки інформації. Однак організаційна структура на різних стадіях функціонування підсистеми сформованого (комплексного) економічного моніторингу не залишається незмінною.

Для початкових стадій формування та впровадження функціонально розвинутих економіко-аналітичних розрахунків найбільш універсальною (типовою) уявляється така блок-схема організаційної структури (рис. 2).

Дана схема організаційної структури економічного моніторингу переважає. Тут не виникає ще гострої потреби в кардинальній перебудові структури, і принципово новітнім для підсистеми комплексного економічного моніторингу буде не тільки поява такого структурного підрозділу, як група економічного моніторингу в обчислювальному центрі підприємства. У завдання цієї групи входять: постановка задач економічного моніторингу та розроблення для них відповідного економічного забезпечення; розроблення ефективної машинної технології оброблення економіко-аналітичних даних; забезпечення виконання робіт за допомогою машин електронних цифрових; зберігання і обґрунтування економіко-аналітичних даних. Централізовано

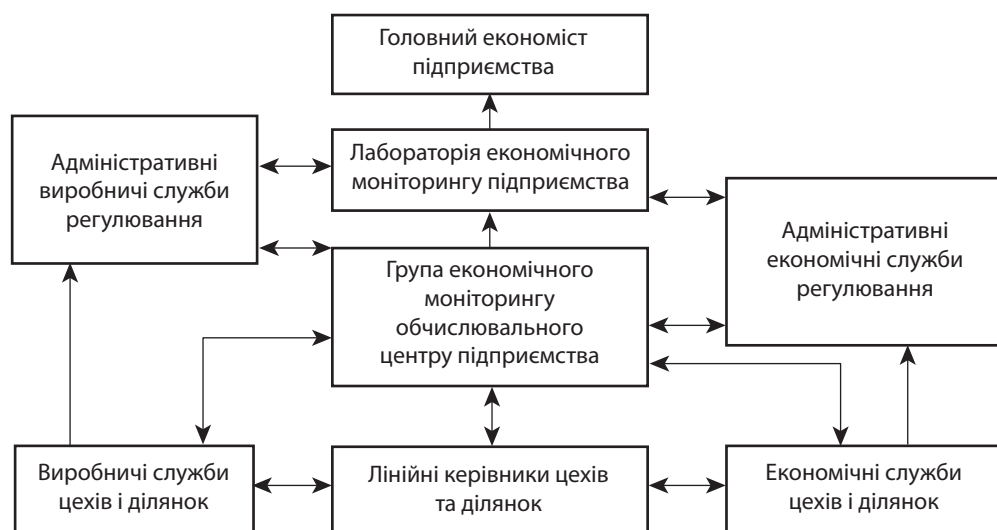

Рис. 2. Блок-схема організаційної структури підсистеми комплексного економічного моніторингу функціонально розвинутих систем стратегічного регулювання регіональної структури та територіальної організації суб'єктів промислової сфери на ранніх стадіях формування та впровадження економіко-аналітичних розрахунків

перероблюючи економіко-аналітичну інформацію, група економічного моніторингу обчислювального центру буде пов'язана як із системою лінійного регулювання та усіма функціональними службами, так і з системою, яка регулює підприємство (об'єднання). Ці зв'язки будуть проявлятися в отриманні інформації від відповідних структурних підрозділів (дільниць, цехів, служб), переробці її та наданні кінцевої інформації назад, у ці підрозділи, і вищому керівництву.

Важливу роль у структурі організаційного забезпечення підсистеми регулювання покликана відігравати лабораторія (бюро) економічного моніторингу, яка підпорядкована безпосередньо головному економісту підприємства або начальнику планово-виробничого відділу (ПВВ). Знання цього спеціалізованого структурного підрозділу у здійсненні та координуванні на підприємствах робіт із економічного моніторингу досить велике в будь-яких умовах, незалежно від стадій формування та впровадження функцій регулювання. Ця обставина неодноразово була підкреслена багатьма провідними вченими і фахівцями в області економічного моніторингу. Але ще більшого значення набувають лабораторії (бюро) економічного моніторингу в сучасних умовах функціонально розвинутих систем стратегічного регулювання регіональної структури та територіальної організації суб'єктів промислової сфери, коли масштаби і глибина економічного моніторингу на підприємствах істотно зростають. Цей факт відбувається в результаті якісної зміни функцій лабораторій (бюро), які передають основну частину технічної роботи з моніторингу в групу економічного моніторингу обчислювального центру фірми і зосереджують увагу переважно на комплексі організаційно-методичних робіт.

Лабораторія (бюро) економічного моніторингу виконує у цьому випадку такі функції:

- ✦ здійснює прив'язку типових галузевих методичних матеріалів із економічного моніторингу до умов підприємства; веде розроблення власних методичних матеріалів (із періодичного моніторингу роботи підприємства, із внутрішньогосподарського моніторингу, із оперативного моніторингу та інше);
- ✦ розробляє загальну програму економіко-аналітичної роботи на підприємстві;
- ✦ складає індивідуальні, структурні та зведені графіки виконання економіко-аналітичних робіт;
- ✦ розробляє форми вихідних економіко-аналітичних даних.

Внутрішня структура та функції лабораторії (бюро) економічного моніторингу в умовах функціонально розвинутих систем стратегічного регулювання регіональної структури і територіальної організації суб'єктів промислової сфери на різних підприємствах, природно, можуть бути різними, причому це буде залежати не тільки від розмірів промислового підприємства (об'єднання) і складності виробництва, але і від підбирання керівних кадрів.

У сучасних умовах функціонально розвинутих систем стратегічного регулювання регіональної структури та територіальної організації суб'єктів промисло-

вої сфери економічний моніторинг, як і раніше, залишається функцією економічних та технічних служб, а також функцією лінійного персоналу цехів і дільниць. Однак характер економіко-аналітичної роботи в цих структурних підрозділах істотно трансформується. Із технічних операцій за цими внутрішніми структурними підрозділами зберігається, в основному, тільки підготовка початкової інформації, водночас зростає питома вага економіко-аналітико-конструктивної роботи, яка здійснюється на основі машинних електронних цифрових документів. Скорочення чисельності персоналу на початкових стадіях формування та впровадження економічного моніторингу не відбувається, ефект досягається в іншому – покращенні якісних характеристик і параметрів моніторингу, підвищенні його комплексності та оперативності та ін.

Більш істотних якісних змін в організаційній структурі моніторингу на промислових підприємствах і в науково-виробничих об'єднаннях потрібно очікувати при досягненні відносно високого рівня ефективності економіко-аналітичних розрахунків при досить повному охопленні обчислювальною технікою обсягу робіт за відповідними процедурами. Для цього рівня формування та впровадження функцій моніторингу найбільш характерною уявляється блок-схема організаційної структури, яка цілком наведена на *рис. 3*.

Основою побудування структури організаційного забезпечення даного виду виступає: 1) розвинута технічна база, яка включає периферійні (цехові) обчислювальні лабораторні комплекси, які здійснюють економіко-аналітичні розрахунки для цехів і дільниць, та бюро економічного моніторингу відділу функціонально розвинутих систем стратегічного регулювання регіональної структури, територіальної організації суб'єктів промислової сфери, орієнтоване на виконання розрахунків для суб'єкта виробничо-господарської діяльності в цілому; 2) висококваліфікований персонал, який володіє знаннями у сфері як моніторингу, так і функціонально розвинутої обробки інформації.

Відмінною рисою організаційної структури цього типу буде те, що єдиним координаційним центром економіко-аналітичної роботи на підприємстві (об'єднанні) стане бюро економічного моніторингу відділу функціонально розвинутих систем стратегічного регулювання регіональної структури і територіальної організації суб'єктів промислової сфери, яке візьме на себе усі теоретико-методологічні та структурно-організаційні функції. Високий рівень ефективності економічного моніторингу об'єктивно буде сприяти загальному скороченню чисельності персоналу, який виконує економіко-аналітичні функції, а також приведе до виникнення необхідності його перерозподілу між окремими структурними ланками. Зокрема, збільшиться чисельність економіко-аналітичного персоналу у сфері функціонально розвинутої обробки економіко-аналітичної інформації та зменшиться кількість робітників, які займаються моніторингом у цехах, відділах та адміністративних службах регулювання. Для цих внутрішніх структурних підрозділів залишиться необ-

Рис. 3. Блок-схема організаційної структури підсистеми комплексного економічного моніторингу функціонально розвинутих систем стратегічного регулювання регіональної структури і територіальної організації суб'єктів промислової сфери національної підсистеми країни, характерна для більш високого рівня формування та впровадження економіко-аналітичних розрахунків

хідність збереження в них незначного контингенту висококваліфікованих фахівців і відпаде потреба в спеціалістах – економістах-аналітиках нижчої та середньої кваліфікації та інше.

Організаційна структура підсистеми комплексного економічного моніторингу формально закріплюється на підприємстві (об'єднанні) положеннями про внутрішні структурні підрозділи, які фіксують закріплення задач і процедур моніторингу за кожною структурною ланкою, їх права, відповідальність та зв'язки в процесі реалізації задач підсистеми; методичними та інструктивними документами, які відображають порядок вирішення задач моніторингу; посадовими інструкціями персоналу. Зокрема, формування та впровадження економіко-аналітичних розрахунків передбачає, насамперед, розроблення і затвердження «Положення про бюро (групу) економічного моніторингу відділу функціонально розвинутих систем стратегічного регулювання регіональної структури та територіальної організації суб'єктів промислової сфери» і певне коректування положень для існуючих структурних підрозділів, а також складання для кожної задачі такої сукупності методичних і інструктивних документів: описання області застосування задачі; інструкції із заповнення вхідних документів; інструкції із обробки вхідної інформації; інструкції із роботи з вихідними документами та ін.

Зміна технології вирішення задач моніторингу істотно впливає на характер та зміст праці різних категорій персоналу, що приводить до потреби внесення відповідних змін у посадові інструкції. Коректування посадових інструкцій персоналу робиться на основі доповнень до них. Економіко-аналітична робота в кожному підрозділі буде відповідати завданій технології лише

в тому випадку, коли виконавці усіх рівнів будуть знати, що, як і в які терміни робити.

Якість функціонування підсистеми комплексного економічного моніторингу у функціонально розвинутій системі стратегічного регулювання регіональної структури і територіальної організації суб'єкта промислової сфери цілком залежить від роботи з кадрами. Ні організаційна структура підсистеми, ні система механізмів регулювання не дадуть бажаного ефекту, якщо персонал апарату регулювання не буде володіти мистецтвом та майстерністю застосування принципів і методів моніторингу на практиці і інше.

В умовах створення і функціонування підсистеми комплексного економічного моніторингу також особливого значення набуває підготовка кадрів економіко-аналітичного профілю. Неможливо у цьому зв'язку не погодитися з тим беззаперечним фактом, що необхідною складовою виступає підготовка кадрів за спеціальністю економістів-аналітиків, які були б організаторами системного, комплексного економічного моніторингу на кожному промисловому підприємстві (організації). На нашу думку, уявляється, що підготовка для промисловості економістів-аналітиків повинна відбуватися на фоні загального зміцнення уваги у вишівських освітньо-професійних програмах для інженерно-економічних спеціальностей до таких дисциплін як: «Економічна діагностика»; «Моделі та методи прийняття рішень в аналізі та аудиті»; «Управлінські інформаційні системи в аналізі та аудиті» та багатьох інших.

Досвід формування і впровадження функції економічного моніторингу на підприємствах та в об'єднаннях свідчить, в умовах функціонально розвинутих систем стратегічного регулювання регіональної структури і територіальної організації в моніторингу, як і в інших сферах економічної роботи, намітилися певні тенденції

спеціалізації. Зокрема, спеціалізація поділяє економіко-аналітичну роботу на такі види: методологічні розробки, системні рішення, постановка задач, складання програм та інше. Така спеціалізація вносить істотні відмінності у функції, які виконуються персоналом підсистеми комплексного економічного моніторингу, і в цих умовах правомірно говорити не про економістів або економістів-аналітиків взагалі, а про економістів-аналітиків-методологів, економістів-аналітиків-системотехніків, економістів-аналітиків-постановників завдань.

Основним завданням економістів-аналітиків-методологів виступає розроблення або прив'язка типових методичних та інструктивних матеріалів із економічного моніторингу на промисловому підприємстві та в науково-виробничому об'єднанні, а також його організація виходячи із цілей підвищення ефективності виробничо-господарської діяльності та покращення якості роботи. Саме економісти-аналітики-методологи визначають напрямки розвитку і фронт роботи для іншого персоналу підсистеми. Тому економіст-аналітик-методолог повинен знати сучасний стан теорії та практики комплексного економічного моніторингу, добре розбиратися в принципах і цілях ринкових відносин та знати можливості сучасної обчислювальної техніки.

До числа провідних фахівців у підсистемі комплексного економічного моніторингу поряд з економістами-аналітиками-методологами потрібно віднести і економістів-аналітиків-системотехніків. Їх завдання полягає в підготовці рішень загальносистемного характеру, зокрема, складанні схем інформаційних зв'язків комплексів завдань економічного моніторингу, розробці організаційно-технологічних схем вирішення задач, формуванні вимог до паралельних функціональних підсистем функціонально розвинутих систем стратегічного регулювання регіональної структури і територіальної організації суб'єктів промислової сфери і забезпечуючим підсистемам. Виконання цієї роботи вимагає від економістів-аналітиків-системотехніків широкої ерудиції як у сфері інформаційних аспектів функції моніторингу, так і в галузі організації та технології сучасної економічно ефективної обробки даних.

Економісти-аналітики-постановники задач та економісти-аналітики-програмісти являють собою найбільш чисельну групу персоналу підсистеми комплексного економічного моніторингу. В обов'язки цих фахівців входить розроблення і контроль за експлуатацією комплексів задач підсистеми.

Економіст-аналітик-постановник задач повинен добре знати методику сукупного (комплексного) економічного моніторингу та практику її організації на підприємствах, розумітися в особливостях інформаційного забезпечення задач моніторингу у функціонально розвинутих системах стратегічного регулювання регіональної структури і територіальної організації суб'єктів промислової сфери, знати більше, ніж одну алгоритмічну мову програмування, мати достатнє уявлення про можливості технічних засобів, за допомогою яких передбачається інтенсифікувати процес вирішення завдань. Практика показує, що без відповідних знань інформаційних, про-

грамних і технічних аспектів розроблення коректних постановок економіко-аналітичних завдань неможливе.

Важливі вимоги висуваються до кваліфікації програмістів, які розробляють програми вирішення завдань моніторингу. Означені фахівці повинні: володіти знаннями принципів положень методики моніторингу; вміти складати блок-схеми та програми, які реалізують будь-який припис (алгоритм); оцінювати порівняльні можливості різних мов програмування стосовно до конкретних завдань; використовувати засоби економічно ефективного програмування; вміти раціонально організувати трансляцію і налагодження програм, раціонально організувати електронно-обчислювальний процес, оптимально використовувати можливості технічних засобів; вміти виділяти типові (універсальні) процедури при розробленні конкретних програм; знати системи регулювання економетричного забезпечення машин електронних цифрових та ін.

На більш пізніх стадіях проектування, формування та впровадження економіко-аналітичних розрахунків при зростанні в технології вирішення завдань моніторингу ролі банку даних досить вірогідним буде поява у складі підсистеми комплексного економічного моніторингу спеціалістів із ведення баз економіко-аналітичних інформаційних даних.

Змінюючи кваліфікаційний склад виконавців функції економічного моніторингу на промислових підприємствах та у виробничих об'єднаннях, потрібно прагнути до того, щоб ефективність економіко-аналітичної роботи в сенсі її наукового рівня, досягнутих результатів, надійності та строків була найвищою, а використання потенційних можливостей персоналу найбільшим. Мова йде про оптимізацію діяльності персоналу підсистеми, тобто розроблення системи заходів, які забезпечують підпорядкування діяльності персоналу цілям та критеріям, встановленим як перед підсистемою, так і перед функціонально розвинутою системою стратегічного регулювання регіональної структури та територіальної організації суб'єктів промислової сфери в цілому, і таких, що сприяють здійсненню цієї діяльності в завданому напрямку розвитку. А це значить, що організація діяльності персоналу підсистеми комплексного економічного моніторингу повинна базуватися, як було відзначено вище, на комплексному та послідовному використанні правових, економічних, психологічних та інших методів впливу на персонал, за допомогою яких потрібно добитися повного підпорядкування апарата політиці регулювання.

ВИСНОВКИ

Формування і впровадження підсистеми комплексного економічного моніторингу пов'язане з вирішенням організаційних питань. Створення організаційного забезпечення підсистеми означає як розмежування функцій між людиною та машиною електронною цифровою, так і більш чітке визначення функцій та завдань регулюючого персоналу, а в ряді випадків – і вдосконалення організаційних схем органів регулювання, які викону-

ють економіко-аналітичні функції. Уже на даному етапі очевидна доцільність виділення з числа структурних ланок підприємства (об'єднання), які займаються економічним моніторингом, провідного підрозділу, який би визначав методичні принципи моніторингу, його організацію на виробництві, напрямки розвитку моніторингу в умовах функціонування функціонально розвинутих систем стратегічного регулювання регіональної структури та територіальної організації суб'єктів промислової сфери. Створення у функціонально розвинутих системах стратегічного регулювання регіональної структури і територіальної організації суб'єктів промислової сфери організаційного забезпечення підсистеми комплексного економічного моніторингу істотно зменшує трудомісткість економіко-аналітичних розрахунків, підвищуючи при цьому якісні характеристики та технічні параметри, економічну ефективність регулювання за рахунок досягнення глибинного всебічного висвітлення, високої комплексності й оперативності економічного моніторингу. Наведене питання, яке вирішують при проектуванні у функціонально розвинутих системах стратегічного регулювання регіональної структури та територіальної організації суб'єктів промислової сфери підсистеми комплексного економічного моніторингу, далеко не повне. Серед перспектив подальшого розвитку в означеному напрямку можна без сумніву назвати застосування універсальних методів створення підсистеми регулювання, підготовку кадрів фахівців і цілий ряд інших питань, вирішення яких виступає не менш актуальним. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. **Мионов Д. В.** Управление на базе стратегического планирования / Д. В. Мионов. – М.: Лаборатория Книги, 2010. – 92 с.
2. **Портных В. В.** Стратегия бизнеса / В. В. Портных. – М.: Дашков и К°, 2013. – 274 с.
3. **Стольников Т. М.** Стратегическое и оперативное управление предприятием / Т. М. Стольников. – М.: Лаборатория Книги, 2010. – 102 с.
4. **Аралбаева Г. Г.** Методология и организация мониторинга региональной социально-экономической системы : дисс. ... д-ра экон. наук : 08.00.05 – «Экономика и управление народным хозяйством» / Аралбаева Галия Галаутдиновна ; Оренбург. гос. ун-т. – Оренбург, 2009. – 347 с.
5. **Батанова С. В.** Формирование системы мониторинга надежности строительных организаций в условиях саморегулирования : дисс. ... канд. экон. наук : 08.00.05 / Батанова Светлана Викторовна ; Рост. гос. строит. ун-тет. – Ростов-на-Дону, 2009. – 151 с.
6. **Данов А. А.** Технология риск-мониторинга системы менеджмента качества организации : дисс. ... канд. экон. наук : 08.00.05 / Данов Александр Александрович ; Тамб. гос. техн. ун-тет. – Тамбов, 2009. – 213 с.
7. **Зарипова Н. Ш.** Разработка системы показателей качества для оценки и мониторинга деятельности организации дополнительного профессионального образования : дисс. ... канд. экон. наук : 08.00.05 / Зарипова Неля Шакурровна ; С.-Петерб. гос. ун-тет экон. и финансов. – Санкт-Петербург, 2011. – 155 с.
8. **Калюгина С. Н.** Социальная стратегия организации: теория, методология, практика : монография / С. Н. Калюгина. – М.: DirectMedia, 2014. – 194 с.
9. **Литвин Ю. В.** Методическое обеспечение организации планирования и мониторинга вспомогательного производства нефтегазовой отрасли : дисс. ... канд. экон. наук : 05.02.22 / Лит-

вин Юрий Васильевич ; Моск. акад. рынка труда и информац. технологий. – М., 2011. – 168 с.

10. **Мамбетова Ф. А.** Управление устойчивым развитием территории на основе организации мониторинга и комплексной оценки социально-экономического потенциала: теория, методология, практика на материалах регионов Юга России : дисс. ... д-ра экон. наук : 08.00.05 / Мамбетова Фатимат Абдуллаховна ; Дагестанский гос. ун-тет. – Нальчик, 2012. – 328 с.

11. **Сердюкова Е. В.** Совершенствование механизма финансового мониторинга в организациях : дисс. ... канд. экон. наук : 08.00.10 – «Финансы, денежное обращение и кредит» / Сердюкова Елена Валентиновна ; Северо-Кавказский гос. технический университет. – Ставрополь, 2009. – 216 с.

12. **Совик Л. Е.** Бизнес-мониторинг деятельности промышленной организации: концепция, методология, моделирование процессов : дисс. ... д-ра экон. наук : 08.00.05 / Совик Людмила Егоровна ; Юго-Западный государственный ун-тет. – Воронеж, 2013. – 442 с.

13. **Черников Н. В.** Информационно-аналитическое обеспечение мониторинга финансовой устойчивости организации : дисс. ... канд. экон. наук : 08.00.12 – «Бухгалтерский учёт, статистика» / Черников Никита Валерьевич ; Воронежский государственный университет. – Воронеж, 2012. – 174 с.

14. **Шамрина И. В.** Управление развитием промышленных организаций на основе инструментов экономического мониторинга: на примере мясоперерабатывающего производства : дисс. ... канд. экон. наук : 08.00.05 – «Экономика и управление народным хозяйством» / Шамрина Ирина Викторовна ; Юго-Зап. гос. ун-тет. – Курск, 2013. – 316 с.

REFERENCES

- Aralbayeva, G. G. "Metodologiya i organizatsiya monitoringa regionalnoy sotsialno-ekonomicheskoy sistemy" [Methodology and organization of monitoring of regional socio-economic system]. *Diss. ... dokt. ekon. nauk: 08.00.05*, 2009.
- Batanova, S. V. "Formirovaniye sistemy monitoringa nadezhnosti stroitelnykh organizatsiy v usloviyakh samoregulirovaniya" [The formation of a system of monitoring reliability of construction companies in self-regulation]. *Diss. ... kand. ekon. nauk: 08.00.05*, 2009.
- Chernikov, N. V. "Informatsionno-analicheskoye obespecheniye monitoringa finansovoy ustoychivosti organizatsii" [Information and analytical support for monitoring the financial stability of the organization]. *Diss. ... kand. ekon. nauk: 08.00.12*, 2012.
- Danov, A. A. "Tekhnologiya risk-monitoringa sistemy menedzhmenta kachestva organizatsii" [Technology risk monitoring of the quality management system of the organization]. *Diss. ... kand. ekon. nauk : 08.00.05*, 2009.
- Kalyugina, S. N. *Sotsialnaya strategiya organizatsii: teoriya, metodologiya, praktika* [Social policy: theory, methodology, practice]. Moscow: DirectMedia, 2014.
- Litvin, Yu. V. "Metodicheskoye obespecheniye organizatsii planirovaniya i monitoringa vspomogatelnogo proizvodstva neftegazovoy otrasli" [Methodological support of the organization's planning and monitoring secondary production of oil and gas industry]. *Diss. ... kand. ekon. nauk: 05.02.22*, 2011.
- Mironov, D. V. *Upravleniye na baze strategicheskogo planirovaniya* [Management based on strategic planning]. Moscow: Laboratoriya Knigi, 2010.
- Mambetova, F. A. "Upravleniye ustoychivym razvitiyem territorii na osnove organizatsii monitoringa i kompleksnoy otsenki sotsialno-ekonomicheskogo potentsiala: teoriya, metodologiya, praktika na materialakh regionov Yuga Rossii" [The management of sustainable development of the territory through the organization of monitoring and integrated assessment of socio-economic development: theory, methodology, practice on the materials of the regions of Southern Russia]. *Diss. ... dokt. ekon. nauk: 08.00.05*, 2012.
- Portnykh, V. V. *Strategiya biznesa* [Business strategy]. Moscow: Dashkov i K°, 2013.
- Serdyukova, E. V. "Sovershenstvovaniye mekhanizma finansovogo monitoringa v organizatsiyakh" [Improving the mechanism

of financial monitoring in organizations]. *Diss. ... kand. ekon. nauk* : 08.00.10, 2009.

Sovik, L. E. "Biznes-monitoring deyatelnosti promyshlennoy organizatsii: kontseptsiya, metodologiya, modelirovaniye protsessov" [Business activity monitoring industrial organization: concept, methodology, process modeling]. *Diss. ... dokt. ekon. nauk*: 08.00.05, 2013.

Stolnikov, T. M. *Strategicheskoye i operativnoye upravleniye predpriyatiyem* [Strategic and operational enterprise management]. Moscow: Laboratoriya Knigi, 2010.

Shamrina, I. V. "Upravleniye razvitiyem promyshlennykh organizatsiy na osnove instrumentov ekonomicheskogo moni-

toringa: na primere myasopererabatyvayushchego proizvodstva" [Development management of industrial organizations on the basis of economic monitoring tools: the case of the meat processing industry]. *Diss. ... kand. ekon. nauk*: 08.00.05, 2013.

Zaripova, N. Sh. "Razrabotka sistemy pokazateley kachestva dlya otsenki i monitoringa deyatelnosti organizatsii dopolnitelno-go professionalnogo obrazovaniya" [Development of the system of quality indicators for evaluation and monitoring activities of organizations of additional professional education]. *Diss. ... kand. ekon. nauk*: 08.00.05, 2011.

УДК 339.138:659.1

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО РОЗРОБКИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ В ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ РЕКЛАМНОЇ ГАЛУЗІ

© 2016 ПЕДЧЕНКО Н. С., ЯКОВЕНКО Т. І.

УДК 339.138:659.1

Педченко Н. С., Яковенко Т. І. Науково-методичний підхід до розробки та впровадження маркетингової стратегії в діяльність підприємств рекламної галузі

Метою статті є обґрунтування науково-методичного підходу до розробки та впровадження маркетингової стратегії в діяльність підприємств рекламної галузі. Наведено існуючі підходи в вітчизняній науковій літературі до визначення поняття «маркетингова стратегія». Сформовано авторське бачення важливості комплексного підходу до маркетингової стратегії підприємств рекламної галузі як процесу розробки маркетингової стратегії, оцінки готовності підприємства до її впровадження та обґрунтування коригувальних заходів щодо сприйняття такої стратегії. Запропоновано етапи маркетингової стратегії для підприємств рекламної галузі, проведено оцінку готовності до її реалізації такими підприємствами. Для цього використано методіку, засновану на експертних оцінках та рівні прояву кожної ознаки в діяльності підприємства. Наведено результат узагальненої оцінки готовності підприємств рекламної галузі до реалізації маркетингової стратегії за дванадцятьма перерахованими авторами ознаками та зроблено висновки на їх основі.

Ключові слова: маркетинг, стратегія, науково-методичний підхід, рекламна галузь.

Рис.: 1. **Табл.:** 1. **Формул.:** 3. **Бібл.:** 17.

Педченко Наталія Сергіївна – доктор економічних наук, професор кафедри фінансів та банківської справи, Полтавський університет економіки і торгівлі (вул. Ковалю, 3, Полтава, 36014, Україна)

E-mail: pedchenko_ns@ukr.net

Яковенко Тетяна Іванівна – аспірантка, кафедра економічної кібернетики, Полтавський університет економіки і торгівлі (вул. Ковалю, 3, Полтава, 36014, Україна)

E-mail: tatka_pl@mail.ru

УДК 339.138:659.1

Педченко Н. С., Яковенко Т. І. Научно-методический подход к разработке и внедрению маркетинговой стратегии в деятельность предприятий рекламной отрасли

Целью статьи является обоснование научно-методического подхода к разработке и внедрению маркетинговой стратегии в деятельность предприятий рекламной отрасли. Приведены существующие подходы в отечественной научной литературе к определению понятия «маркетинговая стратегия». Сформулировано авторское видение важности комплексного подхода к маркетинговой стратегии предприятий рекламной отрасли и проведена оценка готовности к реализации такими предприятиями. Для этого использована методика, основанная на экспертных оценках и уровне проявления каждого признака в деятельности предприятия. Приведен результат обобщенной оценки готовности предприятий рекламной отрасли к реализации маркетинговой стратегии по двенадцати перечисленным авторами признакам и сделаны выводы на их основе.

Ключевые слова: маркетинг, стратегия, научно-методический подход, рекламная отрасль.

Рис.: 1. **Табл.:** 1. **Формул.:** 3. **Библ.:** 17.

Педченко Наталья Сергеевна – доктор экономических наук, профессор кафедры финансов и банковского дела, Полтавский университет экономики и торговли (ул. Ковалю, 3, Полтава, 36014, Украина)

E-mail: pedchenko_ns@ukr.net

Яковенко Татьяна Ивановна – аспирантка, кафедра экономической кибернетики, Полтавский университет экономики и торговли (ул. Ковалю, 3, Полтава, 36014, Украина)

E-mail: tatka_pl@mail.ru

UDC 339.138:659.1

Pedchenko N. S., Iakovenko T. I. The Scientific-Methodical Approach to the Development and Implementation of Marketing Strategy into Activities of Enterprises in the Advertising Sector

The article is aimed at substantiation of the scientific-methodical approach to the development and implementation of marketing strategy into activities of enterprises in the advertising sector. The approaches to defining the concept of «marketing strategy», available in the national scientific literature, have been provided. The author's vision as to importance of an integrated approach to marketing strategy in terms of enterprises in the advertising sector has been formulated as a process to develop a marketing strategy, evaluation of the enterprise's readiness to its introduction and substantiation of the corrective measures on the perception of such a strategy. Stages of marketing strategy for enterprises in the advertising sector have been proposed, an evaluation of the readiness for implementation by such enterprises has been carried out. To this end the methods have been used, which are based on both the expert assessments and the level of manifestation of each attribute in the enterprise. A result of a generalized evaluation of readiness to implement marketing strategy by the advertising sector enterprises according to the twelve attributes listed by the authors has been provided, the respective conclusions have been drawn.

Keywords: marketing, strategy, scientific-methodical approach, advertising sector.

Fig.: 1. **Tabl.:** 1. **Formulae:** 3. **Bibl.:** 17.

Pedchenko Natalia S. – D. Sc. (Economics), Professor of the Department of Finance and Banking, Poltava University of Economics and Trade (3 Kovalia Str., Poltava, 36014, Ukraine)

E-mail: pedchenko_ns@ukr.net

Iakovenko Tetiana I. – Postgraduate Student, Department of Economic Cybernetics, Poltava University of Economics and Trade (3 Kovalia Str., Poltava, 36014, Ukraine)

E-mail: tatka_pl@mail.ru